

Nederlandstalige tuchtraad van beroep voor advocaten

Eerste Kamer

Openbare zitting van 9 december 2014

Dossiernummer: TB-0113-2014

In de zaak van

mr. X, advocaat te ...,

bijgestaan door mr. Y, advocaat te ...,

Spreekt de eerste kamer van de Nederlandstalige Tuchtraad van Beroep voor Advocaten –
zetelend in tuchtzaken – volgende beslissing uit:

I. Inleidende beschouwingen

1. Bij aangetekende brief van 20 mei 2014 heeft mr. X een verzoekschrift ingediend strekkend tot het verkrijgen van eerherstel voor de tuchtstraf die hem werd opgelegd bij tuchtbeslissing van 22 maart 2005 door de toenmalige tuchtraad van beroep van de balies van het rechtsgebied van het hof van beroep te Antwerpen.

In deze beslissing verklaarde de toenmalige tuchtraad van beroep een door mr. X ingesteld hoger beroep tegen een sententie van de raad van de Orde bij de balie te ... van 15 november 2004 ongegrond.

De raad van de Orde veroordeelde mr. X in de genoemde sententie tot een tuchtstraf van 15 dagen schorsing.

2. De feiten die aanleiding gegeven hebben tot deze schorsing kunnen als volgt beknopt samengevat worden:
 - A. Mr. X heeft zich schuldig gemaakt aan belangenvermenging en hij heeft de belangen van zijn cliënte ondergeschikt gemaakt aan zijn eigen belangen, m.n. door op te treden in verschillende hoedanigheden ten aanzien van zijn cliënte: *“als advocaat, als houder van een*

optierecht tot aankoop van aandelen van zijn cliënte, als overnemer van schuldvorderingen van zijn cliënte op derden (...) en als wederpartij (schuldeiser) in een leningovereenkomst die door zijn cliënte als borg mede was ondertekend.”

- B. Mr. X heeft als belanghebbende deelgenomen aan de onderhandelingen over de overname van de aandelen van zijn cliënte, nu de koopprijs ten gevolge van een aan mr. X toegekend optierecht *“voor een belangrijk deel rechtstreeks aan mr. X zou worden betaald.”*
3. In zijn verzoekschrift tot eerherstel voert mr. X in wezen aan dat hij weliswaar de indertijd gepleegde tuchtrechtelijke inbreuken geenszins ontkent, maar dat deze feiten gepleegd zijn op een ogenblik waarop hij nog niet de nodige ervaring en maturiteit had en dat zij te wijten zijn aan zijn jeugdige leeftijd en onbezonnenheid.
 4. Tevens voert mr. X aan dat hij in het kader van een strafprocedure die verband hield met dezelfde zaak, vrijgesproken werd. Dit neemt niet weg, volgens het verzoekschrift, dat deze strafzaak mr. X *“ontelbare slapeloze nachten en een burn-out heeft bezorgd”*, dat deze ervaringen *“fysisch en mentaal hun tol hebben geëist”* en *“een zeer zware les zijn geweest en hem tot het besef hebben doen komen dat deontologische regels niet zomaar worden geschreven maar de vrucht zijn van ervaring en know-how van ervaren advocaten en leden van de Orde van Advocaten.”*
 5. Bij aangetekende brief van 10 juni 2014 werd mr. X ervan verwittigd dat zijn verzoek tot eerherstel vastgesteld werd voor behandeling op de zitting van 9 september 2014. Bij aangetekende brief van dezelfde datum werd de stafhouder van de Orde van Advocaten te ... ingelicht over het verzoek tot eerherstel en werd hij uitgenodigd om aanwezig te zijn ter zitting.
 6. De zaak werd opgeroepen op de zitting van de tuchtraad van beroep van 9 september 2014.
 7. Op deze zitting was pro-stafhouder Q namens de stafhouder aanwezig. Echter, mr. X liet gelden dat de wet niet voorziet in de aanwezigheid van de stafhouder in het kader van een eerherstel, dat de stafhouder niet aanwezig mocht zijn en geen standpunt mocht innemen i.v.m. het verzoek tot eerherstel.
 8. Daarop heeft de tuchtraad van beroep de zaak in voortzetting gesteld teneinde iedereen toe te laten over het argument van mr. X standpunt in te nemen.
 9. Vervolgens hebben de Orde van Advocaten van ... alsook mr. Z, in haar hoedanigheid van stafhouder van de Orde van Advocaten van ... op 19 september 2014 een verzoekschrift tot vrijwillige tussenkomst neergelegd, waarin deze partijen concluderen tot afwijzing van het verzoek tot eerherstel, om de in het verzoekschrift tot vrijwillige tussenkomst uiteengezette redenen.
 10. De zaak werd vervolgens opnieuw opgeroepen op de zitting van 18 november 2014.

II. Ontvankelijkheid van het verzoek

11. Bij toepassing van artikel 472, §2, van het Gerechtelijk Wetboek kan een geschorste advocaat eerherstel vragen na een termijn van zes jaar te rekenen van de uitspraak.

12. In de voorliggende zaak is de uitspraak inzake de schorsing meer dan zes jaar oud. Het verzoek is met redenen omkleed. Het is dan ook ontvankelijk.

III. Discussie

13. Tijdens de behandeling van de zaak op de zitting van 18 november 2014 heeft de substituut-procureur-generaal aan de tuchtraad van beroep twee stukken overhandigd die hij op zijn beurt gekregen heeft van de stafhouder, namelijk

- enerzijds een tuchtrechtelijke uitspraak van de tuchtraad voor advocaten van de Ordes van het rechtsgebied van het hof van beroep te Antwerpen van 23 juni 2014, waarin mr. X veroordeeld wordt tot een tuchtstraf van schorsing van 15 dagen met uitstel gedurende een proeftijd van 5 jaar, wegens het voeren van wederrechtelijke publiciteit (inbreuk op de artikelen 1 en 5§1 OVB-reglement van 18 september 2002) en het voeren van publiciteit die inbreuk maakt op de beginselen vervat in artikel 455 Ger.Wb.
- anderzijds een schriftelijke uiteenzetting waaruit blijkt dat de stafhouder op grond van een reeks andere feiten aankondigt een nieuw tuchtonderzoek te openen tegen mr. X (over de gegrondheid waarvan de tuchtraad van beroep in deze geen enkel oordeel velt).

14. Het verzoekschrift van de Orde van Advocaten te ... en de stafhouder heeft betrekking op dezelfde omstandigheden als deze die vermeld zijn in het vorige randnummer.

15. Mr. X werpt op dat hij inmiddels geen lid meer is van de Orde van advocaten van ... (b1) nu hij is opgenomen op het Tableau van de Orde van advocaten bij de balie te ... (b2) Hij concludeert hieruit dat de Orde (b1) en de stafhouder (b1) niet langer bevoegd zijn om toezicht uit te oefenen op mr. X en dat zij dienvolgens ook geen belang meer hebben bij hun vrijwillige tussenkomst.

16. De tuchtraad van beroep stelt vast dat mr. X inderdaad ingeschreven is op het Tableau van de Orde in ... (b2), doch dat deze inschrijving pas dateert van 6 oktober 2014, terwijl de stafhouder van b1 reeds bij brief van 10 juni 2014 uitgenodigd werd om te verschijnen op de zitting van de tuchtraad van beroep van 9 september 2014. Voorts blijkt dat het verzoekschrift tot vrijwillige verschijning dateert van 19 september 2014, d.i. dus in beide gevallen vóór de inschrijving van mr. X op het ... Tableau (b2). Het was dus volstrekt normaal dat de ... (b1), en niet de ... (b2) stafhouder uitgenodigd werd in het kader van het verzoek tot eerherstel.

17. Bij de beoordeling van een verzoek tot eerherstel is het hoe dan ook voor de tuchtraad van beroep van wezenlijk belang dat hij naar behoren ingelicht wordt over het tuchtrechtelijke

parcours van de verzoekende advocaat. In de voorliggende zaak is de ... (b1) stafhouder uitgenodigd omdat hij beschikt over de nodige informatie. Bij zijn onderzoek van een dossier inzake eerherstel mag de tuchtraad van beroep, die de wenselijkheid van dergelijk eerherstel moet appreciëren – hetgeen een feitelijk onderzoek veronderstelt – inlichtingen inwinnen, onder meer bij de huidige of vorige stafhouders van de verzoeker. Het is geenszins zo dat de procedure, die op verzoekschrift ingeleid wordt, impliceert dat de tuchtraad van beroep zich louter zou moeten baseren op de verklaringen van de verzoeker zonder deze te mogen toetsen aan de realiteit, bij de huidige of vroegere ordinale overheden van de betrokkene.

Er anders over oordelen zou met zich meebrengen dat de tuchtraad van beroep zich zou moeten vergenoegen met de door de verzoeker zelf verstrekte versie van de feiten, die mogelijk verdraaid kunnen zijn of hiaten kunnen vertonen die nochtans van belang kunnen zijn bij de appreciatie van een verzoek tot eerherstel. Eerherstel is echter een gunstmaatregel die verdiend moet worden. Hij wordt niet verleend in een staat van blindheid of halfblindheid.

18. Om deze reden beoordeelt de tuchtraad van beroep het verzoekschrift tot vrijwillige tussenkomst van de Orde van Advocaten te ... (b1) en de stafhouder van ... (b1) als ontoelaatbaar wegens gebrek aan belang, niet omwille van de motivering aangegeven door mr. X (nl. hij behoort nu tot de ... (b2) Orde zodat de ... (b1) Orde en stafhouder op hem geen toezicht meer zouden kunnen uitoefenen), maar wel omdat de stafhouder te ... (b1) bij brief van 10 juni 2014 reeds rechtsgeldig was opgeroepen om te verschijnen in de zaak teneinde te worden gehoord. Het verzoekschrift was dienvolgens overbodig en het moet dus als ontoelaatbaar afgewezen worden.

19. Daarbij komt dat de substituut-procureur-generaal ter zitting van 18 november 2014 separaat inlichtingen overhandigd heeft, die op zich volstaan om de tuchtraad van beroep in staat te stellen, na het horen van de verdediging van mr. X, te komen tot het in het beschikkende gedeelte van deze beslissing opgenomen oordeel over het verzoek tot eerherstel.

20. De tuchtraad van beroep kan niet anders dan vaststellen dat mr. X op 23 juni 2014 andermaal tot een tuchtstraf van 15 dagen schorsing is veroordeeld. Dat deze schorsing deze keer is opgelegd met een uitstel van 5 jaar doet aan het principe (en de ernst) van deze tweede tuchtstraf geen afbreuk.

21. De tuchtraad van beroep kan vervolgens ook niet anders dan vaststellen dat mr. X zelf geen melding heeft gemaakt van deze veroordeling. Het is op zich correct, zoals mr. X in zijn memorie doet gelden, dat voor een eerherstel strikt genomen niet vereist is dat er sedert de betreffende tuchtsanctie geen andere tuchtsancties mogen uitgesproken zijn. Wel moet er sprake zijn van een merkbare verbetering in het gedrag.

De tuchtraad van beroep is van oordeel dat er van dergelijke verbetering onvoldoende sprake is in het geval van mr. X. Niet alleen is hij sinds de tuchtstraf waarvoor eerherstel gevraagd wordt opnieuw tot een schorsing met uitstel veroordeeld – weliswaar voor andere feiten, maar dit is geen voldoende element – maar bovendien is de tuchtraad van beroep door mr. X niet waarheidsgetrouw ingelicht over zijn tuchtrechtelijke voorgaanden.

De tuchtraad van beroep leest in het verzoekschrift tot eerherstel de volgende passage: *“Verzoeker heeft geen tuchtrechtelijke veroordelingen sinds de uitspraak van de Tuchtraad van Beroep van 22 maart 2005 noch heeft hij trouwens ooit voordien enige tuchtstraf of zelfs de kleinste tuchtsanctie of waarschuwing voor welke feit ook opgelopen.”* In het licht van de hoger vermelde feiten is deze passage weliswaar feitelijk correct, maar bepaald misleidend. Indien de tuchtraad van beroep niet correct ingelicht was via een andere bron, zou de indruk hebben kunnen ontstaan dat het parcours van mr. X sinds de tuchtbeslissing van 2005 vlekkeloos was – wat klaarblijkelijk niet het geval was.

De tuchtraad van beroep stelt tevens vast dat mr. X zijn verzoekschrift tot eerherstel heeft ingediend op 20 mei 2014, d.i. op een ogenblik waarop hij al opgeroepen was voor de tuchtraad in eerste aanleg in de andere zaak die geleid heeft tot de veroordeling van 23 juni 2014. In die tweede tuchtzaak was mr. X opgeroepen om te verschijnen op 24 april 2014 en werd de zaak voor behandeling uitgesteld naar de zitting van 22 mei 2014, d.i. twee dagen na het neerleggen van het verzoek tot eerherstel.

22. Nu het eerherstel een gunstmaatregel is, is het minste wat men mag verwachten dat dergelijke belangrijke tuchtrechtelijke ontwikkelingen niet verzwegen worden door de verzoeker, nog daargelaten dat het bestaan van een andere tuchtsanctie van schorsing (met uitstel) hoe dan ook nooit de ‘schone lei’ kan bezorgen die het door mr. X nagestreefde eerherstel zou moeten bieden.

De hardnekkigheid waarmee mr. X zich verzet heeft tegen het horen van de stafhouder (b1) kadert onmiskenbaar in een – overigens vruchteloze – poging om de tuchtraad van beroep te voorzien van onvolledige en daarom misleidende informatie zodat het verzoek tot eerherstel onder een gunstiger gesternte kon worden voorgesteld dan de realiteit toeliet.

23. De tuchtraad van beroep oordeelt gezien het voorgaande dat er onvoldoende reden is om mr. X het voordeel van het eerherstel toe te staan.

Om deze redenen,

de tuchtraad van beroep voor advocaten,

Uitspraak doende in tuchtzaken, op tegenspraak en met open deuren,

Verklaart het verzoekschrift tot vrijwillige tussenkomst van de Orde van advocaten te ... (b1) en de stafhouder van ... (b1) ontoelaatbaar.

Ontvangt het verzoek tot eerherstel van mr. X, maar verklaart het ongegrond;

Hebben deelgenomen aan de behandeling en de beraadslaging:

de heer Dirk Floren, voorzitter
en de assessoren

- mr. Georges Alofs
- mr. Peter Callens
- mr. Yves Mertens
- mr. Guy Klok

De assessoren hebben deze beslissing allen ondertekend voor de uitspraak.

Georges Alofs

Peter Callens

Yves Mertens

Guy Klok

Waren aanwezig bij de uitspraak:

De heer Dirk Floren, voorzitter
en mr. Ludo Kools, secretaris

D. Floren

L. Kools